

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/64/2025
Identifikačné číslo spisu:	7124212437
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7124212437.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne Henkiss`Pub s.r.o., so sídlom Baltická 6, 040 12 Košice, IČO: 44 143 702, zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Katunským, účastníkom združenia Katunský, Kuzma, so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice, proti žalovanej KMV BEV SK s. r. o., so sídlom Nádražná 534, 901 01 Malacky, IČO: 31 362 681, zastúpenej advokátom JUDr. Branislavom Šašinkom, so sídlom Exnárova 19, 821 03 Bratislava, o zaplatenie 17 065 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Košice, takto

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Košice.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice dňa 10. októbra 2025 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Svoj postup odôvodnil tým, že pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušný súd, ktorý je zároveň kauzálnu príslušným v danej veci. Keďže CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálnu príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálnu príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v takomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálnu príslušným, prípadne do ktorého obvodu kauzálnu príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP. Poukázal na to, že predmetom konania je náhrada škody, ktorá mala žalobkyňi vzniknúť následkom požiaru v obvode Mestského súdu Košice. Žalobkyňa pôvodne podala žalobu na Mestskom súde Košice z dôvodu existencie osobitnej miestne príslušnosti podľa § 19 písm. b) CSP, založenej podľa miesta, kde nastala

skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov uvedených v § 24 CSP (správne malo byť zrejme § 22 CSP - poznámka nadriadeného súdu) je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následným zistením, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takýto za iných okolností miestne príslušný súd spadá. V danom prípade je osobitne miestne príslušným súdom Mestský súd Košice, ktorý má následne aj kauzálnu príslušnosť prejednať spor podľa § 22 písm. b) CSP.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Mestskému súdu Košice (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Košice je dôvodný.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

5. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

6. Podľa § 19 písm. b) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

7. Podľa § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

8. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

9. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Obchodný zákonník“ alebo „OBZ“) tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

12. Podľa § 1 ods. 2 OBZ právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

13. Podľa § 261 ods. 1 OBZ táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

14. V danom prípade nie je sporné, že ide o obchodnoprávny spor, na ktorého prejednanie a rozhodnutie v prvej inštancii je daná kauzálna príslušnosť súdov uvedených v § 22 CSP. Obchodnoprávnej povahy predmetného sporu nasvedčuje to, že ide o spor medzi dvoma podnikateľmi (obchodnými spoločnosťami), ktorého predmetom je peňažné plnenie (istina s príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania), kde istinu tvorí náhrada škody, ktorá mala žalobkyni vzniknúť v príčinnej súvislosti s technickou poruchou na chladiacom zariadení nápojov (chladničke), ktoré zariadenie mala žalobkyňa zapožičané na základe zmluvy so žalovanou. Následkom požiaru, ktorý vznikol v prevádzke žalobkyne - reštaurácia Karczma Mlyn, nachádzajúcej sa na adrese Hlavná 86, 040 01 Košice, mala žalobkyni vzniknúť priama škoda na majetku vo výške 25 115 eur. Zo strany poisťovne bolo žalobkyni poskytnuté poistné plnenie vo výške 8 050 eur, na základe čoho žalobkyňa eviduje voči žalovanej škodu v rozsahu nepokrytého poistného plnenia v sume 17 065 eur. Z uvedeného je zrejmé, že medzi stranami sporu existuje priamy zmluvný vzťah založený „zmluvou o zapožičaní“ (medzi stranami je sporné, či ide o nájomnú zmluvu alebo nie), a teda medzi nimi existuje obchodný záväzkový vzťah v zmysle § 261 ods. 1 OBZ, keďže predmetnú zmluvu nepochybne uzavreli v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa uplatnený nárok považuje za nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou žalovanej podľa § 420a ods. 1, ods. 2 písm. a) zákona č. 40/1964 Z. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) argumentujúc tým, že jedným z predmetov podnikania žalovanej je prenájom hnutelných vecí. Podľa jej názoru žalovaná zodpovedá za vzniknutú škodu, ktorá má svoj pôvod v chladiacom zariadení, ktoré žalovaná v rámci svojej podnikateľskej činnosti prenajala žalobkyni.

15. Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že v spore o určenie súdu príslušného na konanie nejde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale vychádza sa zo skutočností uvedených v spise, dôležitých pre určenie kauzálnej, prípadne miestnej príslušnosti ako jednej z podmienok konania všeobecného súdu. Konečné posúdenie vzťahu medzi stranami sporu bude vecou rozhodnutia súdu vo veci samej, po vykonaní dokazovania na základe procesného útoku a procesnej obrany strán sporu. Keďže ustanovenie § 420a OZ (na rozdiel od § 420 OZ) je aplikovateľné aj vo vzťahoch medzi podnikateľmi (na základe § 1 ods. 2 OBZ, podľa ktorého, ak niektoré otázky nie sú upravené Obchodným zákonníkom, použije sa úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku), dospel aj Najvyšší súd SR k záveru, že predmetný spor o náhradu škody má obchodnoprávny charakter.

16. Už v uznesení sp. zn. 5Ndc/15/2021 z 30. novembra 2021 Najvyšší súd SR konštatoval, že pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušný v danej veci. Keďže CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálny príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálny príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v takomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušný, prípadne do ktorého obvodu kauzálny príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá. Na citovanú judikatúru poukázali aj oba sudy, medzi ktorými vznikol spor o príslušnosť.

17. Najvyšší súd SR súhlasí s námietkou Mestského súdu Bratislava III, že v sporoch o náhradu škodu je vecou voľby žalobcu, či si pri podaní žaloby vyberie uplatniť osobitnú fakultatívnu miestnu príslušnosť podľa § 19 písm. b) CSP, teda si vyberie súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá ním tvrdený nárok na náhradu škody, alebo sa rozhodne podať žalobu na všeobecný súd žalovaného podľa adresy jeho sídla (pri právnickej osobe). Žalobkyňa v tomto konaní podala žalobu na Mestský súd Košice, ktorý je miestne príslušný na konanie v zmysle § 19 písm. b) CSP, keďže ku škodovej udalosti malo dôjsť v jeho obvode. Mestský súd Košice je zároveň podľa § 22 písm. b) CSP kauzálny príslušný súdom na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

18. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Košice je dôvodný a na konanie v danom obchodnoprávnom spore je kauzálny príslušný Mestský súd Košice.

19. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.